MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tal-25 ta' Novembru, 2003

Citazzjoni Numru. 1581/1997/1

Anita Schembri, illum mi\\ew[a Galea
versus
Kevin d'Agostino

Din il-kaw\a hija dwar t]assir ta' g]erusija.

I`-`itazzjoni tg]id illi l-partijiet kienu g]arajjes g]al xi \mien sakemm, f'April ta' l-1997, il-konvenut]assar l-g]erusija kapri``o\ament.

Waqt li kienu g]arajjes, l-attri`i kienet silfet elf u ]ames mitt lira (Lm1,500), u tat ukoll xi ]wejje[ personali tag]ha, lill-konvenut, li, i\da, ma jridx jag]tihomlha lura. L-attri`i kienet ukoll]allset depo\itu ta' mitejn u tmenin lira (Lm280) akkont ta' l-ispejje\ tat-tie[. Barra minn hekk, [arrbet danni talli l-konvenut kapri``o\ament]assar l-g]erusija.

L-attri`i g]alhekk fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-konvenut temm l-g]erusija bejn il-partijiet kapri``o\ament;

2. tg]id illi l-attri`i [arrbet danni bi]tija ta' dak li g]amel il-konvenut;

3. tillikwida d-danni;
4. tikkundanna lill-konvenut i]allas id-danni hekk likwidati;
5. tikkundannah i]allas ukoll elf seba' mija u tmenin lira (Lm1,780) "*in via* ta' risaliment tal-g]erusija (*sic*)" u b'radd tas-self mag]mul lilu; u
6. tikkundanna lill-konvenut irodd il-]wejje[personali ta' l-attri`i.

Qieg]da titlob ukoll l-img]ax u l-ispejje\.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi t-talbiet ta' l-attri`i g]andhom ji[u mi`]uda g]ax huma lkoll "infondati kemm fattwalment kif ukoll legalment". Ressaq ukoll kontro-talba. Fisser illi l-partijiet kienu ilhom jaraw lil xulxin g]al xi erba' snin qabel ma r-relazzjoni ta' bejniethom intemmet f'April ta' l-1997, xi]dax-il xahar wara li tg]arrsu. Matul l-g]erusija, u min]abba fiha, il-konvenut kien g]adda lill-attri`i somma sew ta' flus, u kien ukoll ]are[ minn butu somma sew biex g]amel benefikati f'fond li jew huwa mikri lill-attri`i jew huwa f'idejha.

Ir-relazzjoni bejn il-partijiet intemmet min]abba fl-atte[[jament insopportabbli ta' l-attri`i u ta' ommha, u mhux min]abba xi nuqqas tal-konvenut. G]alhekk, l-attri`i g]andha trodd lill-konvenut il-flus li]are[g]all-benefi``ju tag]ha matul ir-relazzjoni.

Il-konvenut g]alhekk b'rikonvenzjoni qieg]ed jitlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-attri`i g]andha trodd il-flus kollha li taha u li nefaq g]all-benefi``ju tag]ha matul ir-relazzjoni tag]hom;
2. tillikwida l-ammonti u l-valuri li]are[il-konvenut;
3. tikkundanna lill-attri`i t]allas l-ammont hekk likwidat, flimkien ma' l-ispejje\ [udizzjarji u l-img]ax.

G]all-kontro-talbiet l-attri`i ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. il-konvenut qatt ma g]adda xi flejjes lilha;
2. il-fond imsemmi mill-konvenut ma hijiex qieg]da tgawdih l-attri`i, ukoll g]ax min]abba x-xog]lijiet imsemmija mill-konvenut lill-fond saritlu]sara u mhux benefikati; u
3. ma hux minnu li l-g]erusija t]assret bi]tija ta' l-attri`i jew ta' ommha, i\da bi]tija tal-konvenut.

Il-fatti li wasslu g]al din il-kaw\a [raw hekk:

Il-partijiet kienu g]amlu xi snin jo]or[u flimkien; kienu bdew meta kienu x'aktarx \g]ar fl-età, sakemm f'Jannar ta' l-

1995 tg]arrsu formalment. F'April ta' l-1997 il-konvenut]assar l-g]erusija.

G]alkemm l-attri`i stess tidher li ma nteb]itx b'dan, ir-relazzjoni ma kinitx wa]da normali u, g]all-inqas g]all-konvenut, kienet wa]da sforzata. L-attri`i to]ro[b]ala persuna li trid timponi r-rieda tag]ha u ftit li xejn ma jg]addilha minn mo]]ha li]addie]or jista' jkollu fehmiet li ma jaqblux ma' tag]ha. Min-na]a l-o]ra, il-konvenut]are[b]ala persuna b'rieda x'aktarx dg]ajfa u g]alhekk, kif stqarr hu stess fl-*affidavit* tieg]u, spi``a "pupu" f'idejn l-attri`i[1]. B]ala ri\ultat ta' din id-differenza fin-natural tal-partijiet, il-konvenut sab ru]u m[ieg]el jibqa' f'relazzjoni li ma xtaqhiex, waqt li l-attri`i ma nteb]et b'xejn u, g]ax kienet dejjem tg]addi tag]ha, kienet temmen li kollox kien sew meta ma kienx g]ax bl-impo\izzjonijiet tag]ha kienet qatlet kull spontanjetà fir-relazzjoni.

Il-qorti hija tal-fehma li xi ftit jew wisq i\-\ew[partijiet ja]tu g]al dak li [ara: l-attri`i g]ax bl-im[ieba tag]ha ma]allietx li r-relazzjoni tkun wa]da normali li tista' twassal g]al \wie[ ]ieni, u l-konvenut g]ax]alla li r-relazzjoni titwal, u l-]sara tikber, g]alkemm kien jaf li ma xtaqx ikompli fiha.

Fi`-`irkostanzi, g]alhekk, huwa xieraq illi ma jsir ebda]las minn parti lil o]ra b'titolu ta' danni.

L-attri`i tg]id illi kienet silfet xi flus lill-konvenut u tridhom lura; il-konvenut ji`]ad illi l-attri`i selfitu xi flus. Il-qorti hija sodisfatta wara li qieset ix-xhieda illi kull ma taw jew ]adu ming]and xulxin il-partijiet jista' jitqies pa`jut g]ax]add minnhom ma mar sostanzjalment minn fuq jew minn ta]t, u g]alhekk ma hux il-ka\ li jsiru]lasijiet minn parti lil o]ra.

Dwar it-talba tal-konvenut g]al kumpens g]all-benefikati li saru fil-fond li l-attri`i kriet ming]and nannitha bil-]sieb li tmur toqg]od fih meta ti\\ewwe[, l-attri`i wie[bet illi l-fond]sara saritlu mhux benefikati.

Huwa minnu illi biex setg]u jsiru xog]lijiet fil-fond kellhom qabel isiru]sarat fis-sens li tne]]a xi madum u nqalg]u \ew[t ikmamar tal-banju sabiex jinbidlu; huwa minnu wkoll illi jidher li l-fond t]alla fi stat ag]ar milli kien g]ax, g]alkemm it-tkissir la]aq sar, il-benefikati baqg]u ma tlestewx meta l-g]erusija t]assret. Madankollu, saru ukoll xi benefikati, b]al sistema [did ta' dawl elettriku. Fil-fehma

[1] Ara l-*affidavit* ma]luf mill-konvenut fl-20 ta' Jannar 1999, *fol*. 33.

tal-qorti huwa xieraq illi l-]sarat u l-benefikati jpa`u lil xulxin. Barra minn hekk, ladarba l-attri`i ma hix sidt il-fond, g]alkemm huwa mikri lilha, it-talba g]al kumpens g]al benefikati immobbiljari ma kellhiex issir kontrieha.

Dwar]wejje[ta' l-attri`i li jinsabu f'idejn il-konvenut, li huma *wall unit*, *whiteboard*, pultruna u kaxex b'kotba u notamenti ta' l-attri`i, il-konvenut stess jistqarr li huma tag]ha u g]alhekk g]andhom jintraddu. Il-konvenut ukoll qal li hemm xi]wejje[tieg]u g]and l-attri`i, g]alkemm ma hemm ebda talba formali g]ar-radd tag]hom. L-attri`i ukoll tistqarr li dawn huma tal-konvenut; g]alhekk il-qorti, g]alkemm fin-nuqqas ta' talba formali ma tistax tordna r-radd ta']wejje[tal-konvenut, t]e[[e[lill-attri`i troddhomlu biex dan l-episodju infeli`i ta']ajjitha tkun g]alqitu g]al kollox.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti tiddisponi mit-talbiet ta' l-attri`i u mill-kontro-talbiet tal-konvenut billi, wara li tikkundanna lill-konvenut irodd il-]wejje[ ta' l-attri`i imsemmija fuq, u t]e[[e[lill-attri`i trodd ]wejje[ il-konvenut — g]alkemm din ma g]andhiex titqies b]ala kondizzjoni biex il-konvenut irodd ]wejje[ l-attri`i —, tg]id illi ebda parti ma g]andha t]allas xi]a[a lill-o]ra billi se]]et tpa`ija bejn dak kollu li kull parti g]andha tag]ti u dak kollu li g]andha tie]u.

L-ispejje\ kollha tal-kaw\a u tar-rikonvenzjoni g]andhom jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM-------------------------------